

КДБ-МУС:

3:0

ПЕРАЗАГРУЗКА
СЛАВЫХ
СТРУКТУР

СТАР. 4

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

**ТУТ
І ЦЯПЕР**

**ПАЛІТЫКІ і
СЕКС-ЗАБАСТОЎКІ**
ЧАГО МОЖНА
ДАСЯГНУЦЬ
ЛОЖКАМ
СТАР. 5

13.05-19.05.2009 г.

ПРАГМАТИЧНАЕ “ПАРТНЁРСТВА” Як Пазьняк з Казуліным у Празе паядналіся

7 траўня ў Празе адбыўся ўстаноўчы саміт новай ініцыятывы Еўразвяза “Усходніяе партнёрства”, якая мусіць спрыяць збліжэнню з Еўропай шасці постсавецкіх рэспублік: Азербайджана, Арменіі, Беларусі, Грузіі, Малдовы і Украіны. Доўгачаканы форум, на якім афіцыйную дэлегацыю Беларусі ўзначальваў віцэ-прэм'ер Уладзімір Сямашка, так і не даў адказаў на большасць канкрэтных пытанняў, выклікаўшы ў асноўным расчараўванне экспертаў і палітычных эліт. Значна больш інтрыгі для беларусаў захоўвала ў сабе знаходжанне ў Празе незвычайна разнашэрскай апазіцыйнай дэлегацыі, якая прыбыла на запросіны чэшскага МЗС.

АРЫГІНАЛЬНАЯ ПЯЦЁРКА

Здавен-здаўна чэхі вядомы ці не самым добрачылівым у Еўропе стаўленнем да беларусаў. Яшчэ на пачатку XVI стагоддзя палачанін Францыск Скарына друкаў у горадзе над Влтавай першыя кнігі. Ужо ў 20-я гады XX стагоддзя Чэхія прытуліла ў сябе палітычных дзеячаў Беларускай Народнай Рэспублікі і мноства беларускіх студэнтаў, якія ўцяклі з радзімы ад бальшавіцкіх рэпрэсіяў. Вось і цяпер Чэхія, якая старшынствуе ў Еўразвязе, вызначылася арыгінальнасцю пры запрашэнні альтэрнатыўных беларускіх палітыкаў. Такім чынам, наконадні ўстаноўчага саміта ў Празе апынуліся старшыні Рады БНР Івонка Сурвіла, лі-

За круглым столом у Празе паядналіся “непаяднаныя».

Фота Антона МАТОЛЬКІ, TUT.BY

дэр Беларускай сацыял-дэмакратычнай Грамады Станіслав Шушкевіч, старшыня КХП БНФ Зянон Пазьняк, а таксама экспандыдаты ў прэзідэнты Аляксандр Казулін і Аляксандр Мілінкевіч.

Відавочна, што першыя троє былі запрошаны з сімвалічных прычынаў, бо Сурвіла амаль усё жыццё правяла ў Канадзе і з'яўляецца хутчэй сімвалам беларускай дзяржаўнасці, чым суб'ектам беларускай палітыкі. Пазьняк, які з 1996 года знаходзіцца ў эміграцыі, таксама сімвал — апошніга Адраджэння, які даўно ўжо страйці палітычны ўплыў на Беларусі. Ды і Шушкевіча ўспомнілі хутчэй за эксп-старшынства ў Вярховым Савеце, а не за тое, што ён ачыльвае адну з сацыял-дэмакратычных партый, якіх у Беларусі наплад-

зілася звыш меры. Характэрна, што, запрасіўшы Казуліна з Мілінкевічам, чэхі праігнаравалі Аб'яднаныя дэмакратычныя сілы, у чарговы раз выказаўшы ад імя еўраструктур недавер да аўяднання, якое з часоў апошніх прэзідэнцкіх выбараў так і не здолела стаць ані рэальнай палітычнай сілай, ані ядром дэмакратычнага руху.

“ДАСЯГНУТА ПОЎНАЕ ПАРАЗУМЕННЕ”

Яшчэ якіх пяць гадоў таму было немагчыма ўяўіць, каб нагэтулькі розныя людзі наўват сели за стол перамоваў. Напрыклад, той жа Пазьняк, крытыкуючы Казуліна падчас прэзідэнцкіх выбараў-2006, называў яго прарадзійскім кандыдатам і ледзь не шпегам.

Цяпер жа яны не праста супрацоўніца, але прыходзяць да агульных займеннікаў.

Сам Зянон Пазьняк патлумачыў чаму: “Есьць пытанні ў жыцці дзяржавы, якія вымагаюць супрацоўніцтва. Мы палітычныя апаненты, але сёння мы разам таму, што проблема “Усходніяе партнёрства” — гэта проблема будучыні Беларусі, будучыні дэмакратыі. І нам вельмі важна з'яднаць свае выслікі, каб рэжым Лукашэнкі не выкарыстаў “Усходніяе партнёрства” для свайго ўмацавання. Па асноўных пытаннях — культура, ацэнка “Усходніяе партнёрства”, ацэнка рэжыму, неабходнасць падключачы грамадзянскую супольнасць — у нас дасягнута поўнае разуменне”.

Заканчэнне на стар. 3

ЦІ МОЖНА Ў БЕЛАРУСІ НЕЧАГА ДАСЯГНУЦЬ ПРЫ ДАРАМОЗЕ ГАЛАДОЎКІ?

Активіст прадпрымальніцкага руху з Ваўкаўскага Мікалай Аўтуховіч працягвае сваю галадоўку, якую ён распачаў 16 красавіка. Як паведаміў на днях Павел Сапелка, стан здароўя галадаючага значна пагоршыўся. Да галадоўкі Аўтуховіча ў знак салідарнасці далучыліся іншыя палітычныя дый грамадскія дзеячы.

УЛАДЗІМІР НАВАСЯД, ПАЛІТЫК:
“СЁNNЯ ТАКІМІ МЕТАДАМІ СІТУАЦЫІ НЕ ЗМЕНІШ”.

— У сённяшнія сітуацыі змяніца нешта пры дапамозе галадоўкі нельга, бо ўлада ўвогуле не реагуе на падобныя з'явы. Таму, каб дасягнуць мэт, трэба ісці нейкім іншым шляхам. Кардинальна ж змяніца сітуацыю немагчыма, бо грамадства пра гэтыя галадоўкі ўвогуле ведаць не будзе. Гэта працуе на замежжа і не больш за тое. Супольнасць закрытая. Калі б яна была адкрыта, то можна было б прыцягнуць увагу праз газеты. А так людзі не ведаюць, што адбываецца.

МІКАЛАЙ СТАТКЕВІЧ, ПАЛІТЫК:
“ГАЛАДАЦЬ ТРЭБА Ў ТУРМЕ”.

— Я думаю, што ў нашай краіне можна нечага дасягнуць пры дапамозе галадоўкі ў турме. Я, напрыклад, тройчы галадаў і дасягаў сваіх мэт. Першы раз гэта адбылося ў 1996 годзе пасля дэмманстрацыі пратэсту супраць вынікаў рэферэндуму, па выніках якога спадар Лукашэнка атрымаў аднаасобную ўладу. Гэта галадоўка была больш эмасыянальнай, бо мне далі 15 сутак. Тады гэта ўсім здавалася жахлівым пакараннем. Але выпускнілу на двое сутак раней. Другі раз я галадаў у 1999-м, калі адбыўся “Марш свабоды”, на які прыйшло ад 30 да 60 тысяч чалавек. Гэта была кульмінацыя вулічнай барацьбы за незалежнасць. У выніку спыніліся палітычныя знікненні людзей і выкраданні палітыкаў, і стаў адзначацца разварот у інтэграцыйнай рыторыцы Лукашэнкі. Тады я сядзеў на Валадарцы, разам са мной знаходзіліся пяць чалавек, і я вёў галадоўку не толькі за сваю свабоду, але і за іхню. І дасягнүй поспеху. Мяне і ўсіх астатніх вызвалілі. Трэці раз я галадаў у 2005 годзе, калі мяне разам з Паулам Севярынцам судзілі за арганізацыю дэмманстрацыі пратэсту супраць рэферэндуму, пасля якога Лукашэнка атрымаў права выбірацца прэзідэнтам неабмежаваную колькасць разоў. Мяне пасадзілі на 10 сутак за абразу суда. І на гэтых сутках я абыў галадоўку, каб аказаць націск на ўладу. “Стукачам” я казаў, што калі перавядуць на “зону”, я спыняца не буду. Удалося выбіць “хімію”. Так што можна дасягнуць поспеху галадоўкай, калі ты галадаеш у турме, бо ўлада нясе адказнасць за тваё жыццё. Але галадоўка на свабодзе можа ўспрымацца ўладай больш спакойна. Не пасаджаны — не ў іх руках, галадай, адпачывай, так бы мовіць. Хаця такая галадоўка як з'ява можа мець інфармацыйны рэзананс — прыцягнё ўвагу людзей да проблем тых, хто знаходзіцца за кратамі.

ВАЛЯНЦІНА СЯДЫХ, НАСТАҮНІЦА:
“ГЭТА ПАГРОЗА САМАЗАБОЙСТВА”.

— Галадоўка — гэта пагроза самазабойства. І карыстацца такій зброяй пры кожным выпадку нельга. Па-першае, гэта вялікі грэх перад Усімі, а па-другое, трэба мець хоць нейкую надзею на поспех. На маёй памяці толькі дзве галадоўкі прывялі да поспеху — галадоўка вернікаў царквы “Новае жыццё” і галадоўка гарадзенскіх каталікоў за будаўніцтва

Пасля 74-дзённай галадоўкі Аўтуховіча ў снежні 2005 года суд змяніў меру стрымання апошняга з турмы на хатні арышт.

касцёла. Гэта былі непалітычныя пытанні. Усё, што тычыцца палітыкі, асуджана на правал. Гэта значыць, калі галадаючыя настроены сур'ёзна, галадоўка скончыцца фатальна. Каму, скажыце, гэта патрэбна?

ЭНІРА БРАНІЦКАЯ, ПРАВААБАРОНЦА:
“ГЭТА АДЗІНА МАГЧЫМАЯ МЕРА”.

— У Беларусі магчыма. У некаторых пытаннях, я лічу, гэта адзіная магчымая мера. Такі досвед апошніх падзеяў. Успамінаецца царква “Новае жыццё”, касцёл у Горадні. Той жа Казулін. Толькі міжнародны ўпłyў і галадоўка, калі пад пагрозу ставіцца жыццё, могуць нешта змяніць. Зараз сітуацыя такая, што міжнародная ўвага да нашай краіны паменшылася. Аднак калі радыкальныя дзеянні будуць адбывацца, то, мне здаецца, гэта зможа зноў прыцягнуць міжнародную ўвагу. Што да нашых шырокіх мас, то тут усё залежыць ад таго, як будуць працеваць незалежныя СМІ. Ёсьць шмат звычайных людзей, якія даведваюцца пра гэта і спрабуюць падтрымліваць, напрыклад, “Малады фронт”.

ЛЯВОН ВОЛЬСКІ, РОК-МУЗЫКА:
“ПРЫ ПРАВІЛЬНАЙ ПАДРЫХТОЎЦЫ ГАЛАДОЎКА ПРЫНОСІЦЬ КАРЫСЦЬ АРГАНІЗМУ”.

— Ну, як сказаць... Можна падрыхтавацца да гэтага. Ёсьць адмысловыя праграмы чысткі арганізма, і ад дзесяці да сарака дзён можна вытрымаць. Калі рабіць гэта па ўсіх правілах, то наўват будзе карысць для арганізма. Пасля можна будзе змагацца з новай сілай. Але я не ведаю, ці дзейсныя масавыя галадоўкі. Тоё, дзеля чаго галадае Аўтуховіч, мне зразумела, бо гэта крайняя мера: больш нічога нельга зрабіць. А масавая галадоўка маладафронтайцаў... Я не ведаю, ці дзейсная яна. Што можна сказаць уладе? “Ды, маўляў, хай паздыхаюць усе”.

Заканчэнне.
Пачатак на стар. 1

Яшчэ да саміта палітыкі зварнуліся да Еўразвяза з патрабаваннем не запрашашаць у Прагу Аляксандра Лукашэнку. 7 траўня яны падпісалі сумесную заяву адносна ўзделу Беларусі ва "Усходнім партнёрстве", дзе падкрэслілі, што без ўзделу ў беларуска-еўрапейскім дыялогу незалежнага грамадства ініцыятыва Е3 будзе выкарыстана беларускімі ўладамі ва ўласных інтэрэсах. Апроч гэтага яны заклікалі пашырыць спіс патрабаванняў Еўропы да ўлад за кошт "забеспечэння свабоднага развіцця беларускай культуры, адукацыі і творчасці".

А МІЛІНКЕВІЧ СУПРАЦЬ

З пяці чалавек абедзве заявы не падпісаў толькі Аляксандр Мілінкевіч, за што двойчы атрымаў ухваленне ад Лукашэнкі. "У звароце

Аляксандр Мілінкевіч апошні час мае асаблівую пазіцыю сроду апазіціі

ёсць адзін пункт, які я не падзяляю: тое, што Лукашэнка

з'яўляецца траянскім канём расійскай палітыкі ва "Усходнім партнёрстве". Мне не вядомыя факты, якія гэта павярджаюць", — патлумачыў палітык.

У інтэрв'ю карэспандэнту нашай газеты лідэр Руху "За свабоду" падкрэсліў, што лічыць стратэгію апазіцыі, якая зводзіцца адно да крэтыкі рэжыму і асабіста Лукашэнкі, шляхам у нікуды. "Нам трэба ісці да людзей, паводзіць сябе больш прагматична і гнутка, а таму адзначаць і тыя станоўчыя крокі, якія робіць улада, стараючыся скарыстаць іх", — адзначыў Мілінкевіч.

Цікава, што адмова Мілін-

кевіча была ўспрыніта астатнімі досыць спакойна: маўляў, сітуацыя развіваецца, у будучым будзе дасягнута больш паразумення. Дарэчы, усе палітыкі ўпершыню выказалі гатоўнасць весці прагматичны дыялог з уладамі дзеля будучыні Беларусі. "Аднак пры гэтым важна памятаць пра мараль і каштоўнасці, якімі ні ў якім разе і ні ў якой сітуацыі нельга таргаваць, — распавёў нам пасля сустрэчы з міністрам замежных спраў Чехіі Карэлам Шварцэнбергам Аляксандру Казулін. — Улада саспела да размовы з Еўропай, але каб гэты дыялог працягваўся, змены ў нашай краіне мусіць набыць сістэмны характар".

А ШТО "ПАРТНЁРСТВА"?

"Дэкларацыя распрацавана пры актыўным ўзделе Беларусі і адпавядае нацыянальным інтэрэсам нашай краіны", — гэтак была рэакцыя беларускага МЗС на выніковую дэкларацыю, прынятую краінамі — ўзделніцамі пражскага саміта. У заяве міністэрства таксама гаворыцца аб tym, што "Усходніе партнёрства" не павінна ператварацца ў інструмент барацьбы за сферы ўплыву, а павінна служыць інтэрэсам усіх дзяржаваў рэгіёна і выключыць з'яўленне новых раздзяляльных ліній у Еўропе.

Чаго канкрэтна Беларусь чакае ад партнёрства? Па словах віцэ-прем'єра Уладзіміра Сямашкі, які ўзначальваў афіцыйны дэлегацый ў Празе, найперш — зняцца абмежаванні ў гандлю з Еўразвязам і з'яўленені новых мажлівасцяў павелічення экспарту, прыцягнення інвестыцый у беларускую эканоміку, больш актыўнага выкарыстання транзітнага патэнцыялу, а таксама спрашэння візавага рэжыму з краінамі Е3.

Ягоную думку на наступны дзень пасля заканчэння форуму прадоўжыў прэзідэнт Аляксандра Лукашэнка. Еўрачыноўнік хоць і запрасілі "апошняга дыктатарава Еўропы" ў Прагу, але рэзкімі заявамі змусілі яго адмовіцца ад паездкі, прапанаваўшы альтэрнатыўны візіт у Рым да Папы Рымскага і італьянскага прэм'єра.

"Няўжо няма сэнсу змагацца за зону свабоднага гандлю, які ўключае нас у Еўразвяз? Бо сёння мы палову прадукцыі прадаём у Е3, а па асobных відах тавараў

ПРАГМАТИЧНАЕ “ПАРТНЁРСТВА”

Юры Шаўчоў упэўнены, што Беларусь сыходзіц з эканамічнай прасторы Pacii

праз мыты цана на іх узіміеца ледзь не ў два разы, — сказаў Лукашэнка. — Таму лібералізацыя гандлю вабіць нас ва "Усходнім партнёрстве" больш за ўсё". Пры гэтым Лукашэнка паспяшаўся запазніць, што "нікакі палітыкі" і "нікага дрэфу ў бок Захаду" тут няма.

А вось дырэктар Цэнтра праблем еўрапейскай інтэграцыі (Мінск) Юры Шаўчоў прадказвае, што Беларусь будзе паступова ўцягацца ў еўрапейскі рынак і сыходзіц з эканамічнай прасторы Pacii. "Мне гэта падаеца доўгатэрміновай тэндэнцыяй, бо еўрапейская эканоміка мацней за расійскую. Больш за тое, калі нам пашэнцік ажыццяўіць шэраг энергетычных і інфраструктурных праектаў, пасля заканчэння сусветнага фінансавага крызісу Беларусь зможа стаць эканамічным ядром мікрарэгіёна паміж Заходнім Украінай, Цэнтральнай Польшчай, Балтыкай і Расіяй", — сказаў "Тут і цяпер" палітолаг.

Але апроч дэкларацыі і агульных напрамкаў праграмы (дэмакратыя, эфектыўнае кіраванне і стабільнасць, эканамічная інтэграцыя і набліжэнне да сектаральнай палітыкі Е3, энергетычнае бяспека і контакты паміж людзьмі) саміт 7 траўня нічога новага не адкрыў. Больш за тое, ён толькі пераканаў у тым, што і патанненне (адмена) віз, і допуск на еўрапейскі рынак — даволі далёкая перспектыва. Гэтыя найбольш хвалюючыя ўсіх пытанні мусіць вырашыцца ва "Усходнім партнёрстве" на двухбаковым (дачыненне кожнага ўд-

Міхail Міронов упэўнены, што Беларусь сыходзіц з эканамічнай прасторы Pacii

зельніка праграмы з Е3) узроўні, але, як адзначыла за некалькі дзён да пражскага саміта еўракамісар па вонкавай палітыцы Беніта Ферэра-Вальднер, для Беларусі пакуль дасягальныя толькі шматбаковыя праекты, бо двухбаковых яшчэ не існуе.

Па словах прэм'єр-міністра Чехіі Мірэка Тапаланека, агучаных публічна пасля завяршэння саміта, беларускія апазіцыі бачыць у палітыцы "Партнёрства" мажлівасць развіцця грамадзянскага грамадства.

Ці атрымаецца ў Еўразвяза надалей весь прагматичную супрацу з беларускімі ўладамі, улічваючы інтэрэсы незалежнага грамадства? Каб атрымаць адказ на гэтае пытанне, прыйдзеца трошкі пачакаць. Бюджэт "Партнёрства" да 2013 года складае 600 млн ёура.

**ВІНЦЭС ШЧАБЛОЎСКІ, ПРАГА;
ЯЗЭП ШЧАБЛОЎСКІ, МІНСК.**

У сілавых ведамствах пачалася перагрупоўка сіл, што можа мець непрадказальныя наступствы.

ЛЕДЗЬ НЕ ЎЗОРНАЯ КАР'ЕРА

На дніях Камітэт дзяржжаўнай бяспекі арыштаваў начальніка Галоўнага ўпраўлення аператыўна-пошукавай дзейнасці МУС Івана Шышло. Дэ-факта ён выконваў абавязкі намесніка міністра ўнутраных спраў. А некаторыя супрацоўнікі МУС называлі менавіта Шышло пераемнікам Уладзіміра Навумава.

У прыватнай гутарцы карэспандэнта **нашага выдання з дзеючым супрацоўнікам барысаўскай "вертыкали"** (а ў свой час Шышло ачольваў міліцыю Барысава) высветлілася, што "амаль усе барысаўскія чыноўнікі прости ў шоку": "Іван Шышло зарэкамендаваў сябе ў нашым горадзе вельмі добра. Ён лічыўся высокапрафесійным спецыялістам і прыстойным чалавекам. У Барысаве часта мяніліся начальнікі міліцыі, якім былі ўласцівы розныя чалавечыя і прафесійныя якасці і вартасці. Шышло быў лепшым з іх. Ды і дадайшая яго кар'ера была ледзь не ўзорнай".

І зоркі, як вядома, усходзяць і заходзяць. У тым ліку і кар'ерныя.

Нагадаем, што гэта ўжо трэці гучны арышт у радах МУС за апошні час.

У Гомельскай вобласці арыштавалі двух высокапастаўленых супрацоўнікоў Упраўлення па барацьбе з карупцыяй і эканамічнымі злачынствамі. Потым начальнік аналагічнага ўпраўлення толькі ўжо цэлага міністэрства Віктар Ермакоў быў затрыманы ў Мінску, а пасля адпушчаны на волю. Праўда, яго крымінальную справу не закрылі, а перадалі ў Генеральную прокуратуру.

Арышты пасыпаліся амаль адразу пасля таго, як пайшоў у адстаўку Уладзімір Навумав, які пратрымаўся на сваёй пасадзе аж 9 гадоў і лічыўся вельмі ўплывовай і нават знакавай асобай ва ўсёй беларускай уладзе. Аднак якой бы ўплывовай асобай ты ні быў — нават на самым версе цяперашняга палітычнага Аліму — гарантый пажыццёвага знаходжання там табе нікто не прадаставіць. Акрамя вядомага чалавека, які якраз і зацікаўлены ў рэгулярнай рататацыі кадраў у краіне.

БЫЛО СВЯТА И НА ІНШАЙ ВУЛІЦЫ

А яшчэ парадайна нядаўна, пазамінулай восенню, суп-

КДБ - МУС: 3:0

Лік не закрыты

Юры Жадобін, Дзяржжаўны сакратар Савета бяспекі краіны, (у цэнтры) асабіста даваў дазвол на арышт Івана Шышло.

рацоўнікі МУС ініцыяравалі завядзенне крымінальных спраў супраць сваіх калег з Камітэта дзяржжаўнай бяспекі. Тады ў Магілёве быў збіты кіраўнік Камітэта дзяржжаўнага кантролю Зянон Ломаць, і за кратамі апынуўся два супрацоўнікі КДБ.

Калі прымяняць вядомую пущінскую логіку "асіметрычнага адказу", то крымінальныя спраvy на афіцэраў МУС павіны ў хуткім часе з'явіцца і ў гэтай вобласці...

Што да Івана Шышло, то ёнсъ дзве версіі яго арышту. Першая звязана са злоўжываннемі падчас будаўніцтва яго дома, другая тычыцца нямэтавага расходу сродкаў, якія накіроўваліся на аператыўна-пошукавую дзейнасць.

Падпалкоўнік КДБ у адстаўцы **Валеры Костка** лічыць абедзьве гэтые версіі не вартаўмы сур'ёнай увагі. Вось што ён сказаў **"Тут і цяпэр"**: "Я не веру ў гэтую дзве падставы для арышту такой высокапастаўленай службовай асобы. Сродкі, што ідуць на аператыўна-пошукавую дзейнасць, вельмі цяжка паддаюцца кантролю. Да таго ж не сам я Шышло расходаў гэтую гроши! Што тычыцца "ніправільнага" будаўніцтва дамоў, то па дадзеным артыкуле, пэўна, можна ўзяць пад варту любога чыноўніка, які займаецца прыватным будаўніцтвам. Безумоўна, гаворка ідзе ні мно-га ні мала пра перагрупоўку сіл унутры сілавых ведамстваў".

Па меркаванні Косткі, гаворка можа весціся пра нейкую падрыхтоўку да сур'ённых мерапрыемстваў дзяржжаўнага маштабу: "Не выключаю, што

пад гэтымі мерапрыемствамі маюцца на ўвазе датэрміновыя прэзідэнцкія выбары ў наступным годзе. І калі яны адбудуцца, то фаварытам выбарчай гонкі будзе не Віктар Лукашэнка, якога шматлікія аналітыкі ўжо называюць наступнікам свайго бацькі. Віктар не піярыца, а без піяру нават яму прэзідэнцкае крэсле не заняць. Думаю, аб ключавых асабах грамадскасць даведаецца бліжэйшым часам".

Да ведама: Віктар Лукашэнка займае пасаду памочніка прэзідэнта па нацыянальнай бяспецы — фактычна ён курыруе ўсе без выключэння сілавых ведамстваў краіны. Больш за тое, цяперашні кіраўнік КДБ генерал Вадзім Зайцаў, выхадзец пагранічнага ведамства Беларусі, лічыцца крэатурай менавіта Віктара Лукашэнкі. Амаль адразу пасля пераходу на новае месца працы Вадзім Зайцаў прыхапіў з сабою ў КДБ на ключавыя пасады каля 40 сваіх былыx паплечнікаў — "паграніцоў". Таму і пачалі гуляць версіі аб фарміраванні новага магутнага блока "маладых вайкоў", які неўзабаве пачне ледзь не вызначаць дзяржжаўны курс.

Праўда, нядаўна падчас свайго звароту да беларускага народа і Нацыянальнага сходу краіны Аляксандр Лукашэнка абверг магчымасць як "паўзучай контррэвалюцыі", так і зацікавіцца ў сілавых ведамстваў.

ГЭТАЯ ВАЙНА НЕ СКОНЧЫЦЦА НІКОЛІ

Былы начальнік упраўлення МУС па Віцебскай вобласці генерал-лейтэнант міліцыі

Мечыслаў Грыб таксама не схільны перабольшваць ролю так званай каманды Віктара Лукашэнкі ў арганізацыі нядайніх гучных арыштаў: "Не думаю, што арышт Шышло і іншых высокапастаўленых супрацоўнікоў МУС трэба звязваць з камандай Віктара Лукашэнкі ці нейкай іншай камандай. Арышт асобы такога рангу, як Шышло, рыхтуеца не адзін год. Гэта значыць, што ён, як і іншыя арыштаваныя міліцэйскія кіраўнікі, "распрацоўваўся" супрацоўнікамі КДБ ужо даўно. З наскоку, пэўна, за выключчэннем палітычных спраў, Камітэт дзяржжаўнай бяспекі ў тыхіх выпадках не працуе".

Па глыбокім перакананні Грыба, ваяваць паміж сабой КДБ і МУС пачалі адразу ж пасля свайго ўзнікнення.

Можна нагадаць толькі адну такую вайну, калі пры Юрыі Андрапаве тагачасны МУС СССР быў фактычна разгромлены. Яго кіраўнік Мікалай Шчолакаў застраліўся, і жонка яго таксама. А намеснік Шчолакава Юрый Чурбанаў быў адпраўлены на нары на працяглы час. Пасля гэтага ва ўсіх абласцных управліннях Міністэрства ўнутраных спраў былі ўведзены штатныя адзінкі, якія ўзначальвалі супрацоўнікі КДБ.

Калі сам Мечыслаў Іванавіч ачольваў віцебскую міліцыю, пасаду намесніка начальніка сакратарыята ўпраўлення МУС па Віцебскай вобласці займаў маёр КДБ...

ШТО ДАЛЕЙ?

Цяпер шмат хто ламае галаву над tym, як далей будуць разгортаўца падзеі ў беларускіх сілавых ведамствах. Нехта аддае безумоўную перавагу тому ж КДБ, нехта лічыць, што песенька МУС яшчэ далёка не спетая. Міліцэйскі генерал Мечыслаў Грыб мяркуе, што тут многа залежыць ад таго, хто будзе прызначаны на пасаду міністра ўнутраных спраў: "Калі ім ажажацца чалавек, набліжаны да Аляксандра Лукашэнкі, то МУС яшчэ будзе здольна на рэванш у сваім цяперашнім саперніцтве з КДБ; калі кіраўніком Міністэрства ўнутраных спраў стане, што называецца, чалавек з боку, то дамінаванне КДБ працягненца і надалей".

Пры гэтым яшчэ трэба памятаць, што некаторы час на зад КДБ авбінавачваўся самім кіраўніком краіны ў "дахаванні асобных камерцыйных структур". Дый кіраўнікі ведамства жалезнага Фелікса занадта часта мянюцца ў нашай краіне.

Так што, перафразуючы Фрэдзі Меркуры, шоў павінна працягвацца далей.

ВІКТАР АЛЯШКЕВІЧ.

СЕКС-ЗАБАСТОЎКІ І БЕЛАРУСКІЯ ПАЛІТЫКІ

Не так даўно амаль увесь свет абляцела на- віна: старшыня Кенійскай жаночай арганізацыі развіцця пропанавала жанчынам сваёй краіны ўстрымаца ад сексуальных адносін з мужчынамі на працягу тыдня. Такім чынам жанчыны вырашылі падштурхнуць моцную палову чалавецтва да хутчэйшага вырашэння палітычных рознагалоссіяў.

"Мы вырашылі, што самая дзейсная зброя — эта секс, — патлумачылі сваю пазіцыю кенійскія кабеты. — Секс не ведае расавай прыналежнасці, не адносіца да нейкай палітычнай партыі і мае месца нават у самых бедных сем'ях".

Паведамлялася, што акцыю пратэсту падтрымала нават жонка кенійскага прэм'ер-міністра.

Выданне "Тут і цяпер" пасправавала высветліць, як да секс-забастовак ставяцца некаторыя беларускія палітыкі і грамадскія дзеячы.

Некаторыя адказы шчыра здзвілі.

ЛЯВОН БАРШЧЭУСКІ, СТАРШЫНЯ ПАРТЫІ БНФ, ПЕРАКЛАДЧЫК:

— Думаю, гэта найбольш дзейсны метад для паўднёвых краін. У нас трошкі не той тэмперамент. Нашы суайчыннікі менш цікавяцца сексам і можуть перажыць без яго нават

і не тыдзень. У Беларусі гэтым нікога не напужаеш! Так што волыт кенійскіх жанчын трэба яшчэ адаптаваць да беларускай прасторы.

АДАМ ГЛОБУС, ПІСЬМЕН- НИК І ВЫДАВЕЦ:

— Сярод каханкаў гэта даволі эфектна. А вось у сям'

такі метад менш дзейсны, бо мужчына проста пойдзе на бок. Зразумела, што знойдуцца штрэйкбрэхеры (у дадзеным выпадку штрэйкбрэхеры), якія не падтрымаюць, а здрадзяць жаночай салідарнасці. Наогул, я лічу, што гульні супраць біялогіі даволі небяспечныя. Гэта ж свайго роду біялагічна зброя, якую ўжо даўно забранялі, а цяпер яна зноў у нейкай такой пачварнай форме выкарыстоўваецца. Я лічу, што гэта даволі кепска. Мужчына падчас любой секс-забастоўкі знойдзе сабе іншую жанчыну. У рэшце рэшт, пэўныя мужчыны могуць любіць і іншых мужчын. Альбо самі сябе задавальняць. Таму для медыйнай прасторы секс-забастоўка, безумоўна, даволі эфектны ход, а ў рэальнасці, я думаю, гэта проста дэкларацыя.

АНАТОЛЬ ЛЯЎКОВІЧ, СТАРШЫНЯ БЕЛАРУСКАЙ САЦЫЯЛ-ДЭМАКРATYЧ- НАЙ ПАРТЫІ (ГРАМАДА):

— Гэта ж толькі дадумашца так мірыць мужчын-палітыкаў! Вельмі суровая мера ўздзеяння, на мой погляд.

На Беларусі, я думаю, такое пакуль што немагчыма. Не ведаю, які соцыум у Кеніі, але ж у нас я не бачу такой вялікай жаночай салідарнасці. Асабліва ў плане супрацьстаяння мужчынскаму пачатку. І гэта добра. У Беларусі не настолькі ўжо кепская сітуацыя, каб жанчыны ішлі на такія радыкальныя меры. Мне падаецца, што

ЭКСПЕРТЫЗА

АНДРЭЙ ЗАЛАТУХІН, УРАЧ-СЕКСОЛАГ МІНСКАГА ГАРАДСКОГА СЕКСАЛАГІЧНАГА ЦЭНТРА: “ДЗЕЛЯ МІРУ НА ПЛАНЕЦЕ МОЖНА БЫЛО Б АРГАНІЗАВАЦЬ СУСВЕТНЫ ДЗЕНЬ БЕЗ СЕКСУ...”

— Памятаце камедью Арыстафана "Лісістрата"? Там падбязна напісана: калі жанчынам надакучыла, што мужчыны ўвесь час ваюць, яны простираюць сяўння. Нават і не ведаю.

Не выключана, што пры пэўных абставінах ён можа даць нейкі плён. Аднак дактары-сексолагі звычайна шукаюць такое выйсце, якое б задавальняла б ободвух партнёраў.

У яких выпадках увогуле можна было бы адмовіцца ад сексу? Напэўна, дзеля міру на планеце можна было б арганізаваць Сусветны дзень без сексу. Пакуль такога яшчэ няма.

Але калі на поўным сур'ёзе, то мне падаецца, што няма нікай прямой сувязі паміж палітыкай і сексам. Дый варта памятаць, што ўстрыманне ад сексу не ўсім на карысць. Напрыклад, мужчынам пенсіённага ўзросту я б не рэкамендаваў прымамецца ўздел у такіх пратэстных мерапрыемствах. Што тычыцца жанчын, то я не ведаю даных, якія б сведчылі пра шкоду, якую нясе адмова ад сексу жаночаму арганізму. Іншая справа, як яны суб'ектыўна гэта пераносяць. Не выключана, што ім ад гэтага простираюць сяўння...

НІНА СТУЖЫНСКАЯ, СТАРШЫНЯ БЕЛАРУСКАЙ ЖАНОЧАЙ ЛІГІ, ГІСТОРЫК:

“ПАЛІТЫКІ МАЛА ЦІКАВЯЦЦА СЕКСАМ...”

— Ведаю, што ў прыватным жыцці некаторыя жанчыны спрабуюць выхоўваць мужчын, якія, такім мовіць, адбіліся ад хатніх працы: маўляў, калі не дапаможаш перакапаць агарод, пазбаўлю сексу. Такія моманты здараюцца. А што тычыцца палітыкаў, то... На мой погляд, яны мала цікавяцца сексам. І жанчынамі таксама. Iх больш цікавяцца гроши, міжсабойчыкі...

ЧУЖЫ ВОПЫТ

• У Судане секс-забастоўка дапамагла пакласці канец 19-гадовай грамадзянскай вайне.

• У 2006 годзе калумбійскія жанчыны ў горадзе Пярэйра заяўлі, што не будуць займацца каханнем, пакуль мужчыны будуць забіваць адзін аднаго. "Мы хочам патлумачыць ім, што насліле — гэта не сексуальна".

• У Італіі Вярхоўны суд заволіў іск сіцылійкі, якая патрабавала ад мужа кампенсацыі за невыкананне шлюбных абавязкаў.

беларускія жанчыны больш-менш задаволены сваім цяпрашнім жыццём, яны не вельмі апантанія нейкай ідэяй. Напрыклад, у палітыцы зараз вельмі цяжка арганізаваць жанчын на нейкіх сацыяльных пытаннях. Ведаю, што дэмакратычныя прафсаюзы, наша партыя працавалі і працуяць над тым, каб стварыць жаночую сетку. І не надта далёка, шчыра кажучы, мы прасунуліся ў гэтым пытанні.

Я сам ніколі не аб'явіў бы сексуальную забастоўку, таму што палітыка — гэта толькі адзін з модусаў быцця чалавека ў свеце. Ёсьць рэчы нашмат важнейшыя за палітыку. Каханне для мяне больш важнае чым палітыка, каханне — гэта кіданне ў бездань, якая ўзносіць цябе да нябес. А працяг роду чалавечага і наогул святая справа...

СЯРГЕЙ КАЛЯКІН, ЛІДЭР ПАРТЫІ КАМУНІСТАЎ БЕЛАРУСКАЙ:

— Як я стаўлюся да секс-забастовак? Думаю, што калі б усе беларускія жанчыны аб'ядналіся ў гэтым сэнсе, то гэта мела бы каласальнае ўздзеянне на мужчын і, зарумела, на палітыкаў. І акцыя нават прывяла бы да жаданага выніку. Але гэта павінна быць ні ў якім разе не тыднёвая акцыя. Тыдзень без сексу беларускія мужчыны здольныя вытрымаваць...

ІВАН УЦЮРЫН, спецыяль-
на для svabodaby.net.

ВОСЬ ТАБЕ І ГОД РОДНАЙ ЗЯМЛІ

Драўляны будынак былой сінагогі XX стагоддзя, які быў звязаны з дзеяннем святара рабіна Мошэ Файнштэйна, прызнанага сусветным лідэрам артадаксальнага габрэйства, быў разабраны да 1 траўня ў горадзе Любань Мінскай вобласці.

“ЯКІЯ МЫ АНТЫСЕМІТЫ?”

Мясцовыя ўлады, якія прынялі рашэнне аб зносе будынка, у якім яшчэ нядайна мясцілася медыцынская ўстанова, ліца папрокі з боку грамадскіх аўяднанняў беспадстайны. “Мы жылі з габрэямі шэсцьсот гадоў”, — зазначае Наталля Сіняк, дырэктар Любанскаага музея народнай славы. — Якія ж мы антысеміты?”

Антон Астаповіч, старшыня Беларускага добраахвотнага таварыства аховы помнікаў гісторыі і культуры, зварнуўся да мясцовых улад з лістом, у якім прасіў патлумачыць прычыны зноса будынка. “2009 год абвешчаны Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Годам роднай зямлі. Кіраўнік дзяржавы зрабіў гэта “ў мэтах захавання і прымнажэння нацыянальнага духоўнага і культурнага здаўтку, гістарычнай спадчыны і прыродных багаццяў краіны, выхавання моладзі ў духу любові да Айчыны”. Так няўко менавіта руйнаванне гістарычных помнікаў адпавядае сутнасці і духу вышэйназванага ўказа Прэзідэнта, няўко павага і любоў да Бацькаўшчыны фарміруеца шляхам знішчэння культурных здаўтку народаў, якія ў міры і згодзе спрадвеку жылі на беларускай зямлі?”, — запытаўся ў чыноўнікаў Антон Астаповіч.

Васіль Акуліч, старшыня Любанскаага райвыканкама, даў адказ, у якім патлумачыў, што будынак не знаходзіўся ў спісе гісторыка-культурных каштоўнасцей Беларусі. “Улічваючы, што 2009 год аб'яўлены Годам роднай зямлі, райвыканкам

Развіталіся з былой сінагогай...

распрацаваў падрабязны план мерапрыемстваў па добраўпарадкаванні і навядзенні парадку, але з улікам захавання і прымнажэння гісторыка-культурнай спадчыны рэяна. Мы прааналізавалі цэннасць для горада гэтага будынка і яго тэхнічнай стане, пасля чаго было прынята рашэнне аб зносе будынка. За ўесь пасляваенны перыяд праводзілася некалькі рэканструкцый будынка сінагогі, і ў выніку ён

нічога з гэтага не было зроблена. З таго часу арганізацыя не цікавілася лёсам былой сінагогі”.

— Увогуле жыхары Любани не ўспрымаюць будынак знесенай сінагогі як помнік архітэктуры, — упэйнена дырэктар мясцовага музея. — Калі яго руйнавалі, да нас прыехаў прадстаўнік Гутмана. Мы тады запытаўся ў мініакоў, як яны ставяцца да зноса будынка. Адна з іх, бабка Цімафеёўна, сказала, што з гэтым будынкам сыходзіць частка нашай гісторыі. А яе сястра выказаўлася, што не шкадуе пра яго: “Гэта будынак клуба. Мы хадзілі туды на танцы і ведаць не ведалі, што ў ім некалі была сінагога”.

“Па адукцыі мы гісторыі, — працягвае Тамара Дастанка. — Ці не нам адстойваць гістарычныя каштоўнасці? Але знесены будынак не меў, на жаль, той каштоўнасці, якая б давала магчымасць зрабіць з яго помнік архітэктуры. Калі б мы трymаліся за кожны будынак, пабудаваны да рэвалюцыі, то сёння і Мінск не быў бы Мінском”.

НА ЧАРЗЕ — ДРУГАЯ СІНАГОГА

Антон Астаповіч не падзяляе пазіцыю ўлад. “Такія архітэктурныя помнікі, як будынкі былых драўляных сінагог, засталіся адзінкамі ў Беларусі, і таму маюць неацэнную каштоўнасць нават у перарабочаным выглядзе. Менавіта

гэта думкай і трэба было кіравацца пры разглядзе пытання пра лёс знішчанага ўжо будынка, а не выкарыстоўваць банальныя прагматычныя падыходы”. Арганізацыя выказала занепакоенасць лёсам яшчэ адной былой сінагогі XIX стагоддзя ў Любани, тым больш што і яна не знесена ў Дзяржайны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей. Астаповіч прапанаваў Любанскаому райвыканкаму зварнуцца ў Міністэрства культуры, каб вырашыць гэтае пытанне.

“Для звароту ў Мінкульт трэба мець аргументаванне, — гаворыць Тамара Дастанка. — Кваліфікаваныя спецыялісты павінны скласці апісанне, даць мастацкую ацэнку будынка. На гэта ў нас няма сродкаў. Праблемай з'яўляецца і тое, што не захаваліся дакументы, якія б сведчылі аб гістарычнай каштоўнасці будынка. Невядомыя нават год, калі ён быў пабудаваны”.

Любанскія ўлады выказваюць намер весці дыялог з габрэйскай грамадой па далейшым выкарыстанні будынка пасля таго, як яго сцены пакіне дзіцячая школа мастацтваў. “Мы плануем зварнуцца да габрэйў з прапановай дапамогчы знайсці спонсараў для рэканструкцыі. У былой сінагозе можна адкрыць філіял музея, калі будуць прадстаўлены адпаведныя экспанаты — прадметы, што адлюстроўваюць побыт габрэйскага насељніцтва”.

СВЯТЛАНА КАСЕЛЬ.

РАЁН ІМКЛІВА АБЯЗЛЮДЗЬВАЕ

З жалем вымаўляю гэтае слова "усяго", бо яшчэ зусім нядайна, па мерках дэмографічнай навукі, у нас было значна больш людзей. Напрыклад, у 1994 годзе ў раёне пражывала ажно 55 тысяч чалавек. Вось ад таго часу і пачаўся адток людзей па натуральных прычынах (так у статыстыцы далікатна называюць смерць) і з-за імклівага ад'езду людзей у іншыя краі і краіны ў пошуках лепшай долі.

А здавалася б райцэнтры і ўвесь раён займаюць вельмі выгаднае становішча. Да райцэнтра ад любой вёскі зусім блізка, і сам раён ляжыць уздоўж самай ажыўленай аўтатрасы Магілёў — Мінск. Зусім блізка і чыгунка такога ж напрамку. Вакол багата лясоў і рэчак. Тэрыторыя, на щасце, аказалася мала закранутай попелам чарнобыльской катастрофы. Раён мае і багатую гісторыю. Ён вядомы яшчэ з Велікакняжацкіх часоў. Тут адбываліся найцікавейшыя падзеі падчас войн, якія ні-

На пачатак 2009 года ў Бялыніцкім раёне, як падала статыстыка, пражывала ўсяго 19,9 тысячи чалавек.

колі не абліналі нашай краіны. Бялыніцкі раён даў шмат выбітных людзей з самых розных сфер эканомікі і культуры. Дастаткова называць, напрыклад, мастака Вітольда Бялыніцкага-Бірулю. Тут з'явіўся і першы ў вобласці народны тэатр Валянціна Ермаловіч. Надзвычай карысную справу для выхавання патрыятызму робіць краязнаўчая суполка журналіста і драматурга Міхася Карпечанкі. Можна было б назваць шмат імён папулярных у свой час і сапраўды выдатных старшынёй гаспадарак...

Цяпер усё інакш. Такое адчуванне, што раён нібы скурчыўся, стаў драбнейшим і шэршнём. І гэта нягледзячы на то, што ў апошні час тут з'явіліся такія дзівосі для сельскага жыцця, як Лядовы палац у пасёлку Друць і спартыўны комплекс у райцэнтры побач з вышэйзгаданай шашой Мінск-Магілёў. Дзеля яго будаўніцтва, дарэчы, не пашкадавалі парк, які быў разбіты тут многа гадоў таму і абараняў блізкія да шашы дамы ад аўтамабільных выхлапаў і шуму.

"Што ж такое? — нярэдка задаюцца пытаннем бялыніч-

не. — Чаму мы так няўтульна, так цяжка, так не па-гаспадарску жывём у апошні час?" І адказ гучыць часцей за ўсё такі — вось ужо шмат гадоў не шанцуе нам на начальства. Практична ўсе старшыні райвыканкама (як раней першыя сакратарырайкама) людзі заезджая. Ляцелі, і працягваюць ляцець ва ўсе бакі трэскі ад іх распараджэнняў і мер, што часта цяжка зразумець простаму чалавеку. Не хочацца зводзіць паперу на пералік іх (часта цалкам дзіўных) учыненіяў і лёсавызначальных для раёна рашэнняў. Яшчэ на памяці суд над былым старшынёй райвыканкама, сп. Ільянавым, які прапросту выявіўся як дзбашыр і той, каго народ трапна называе самадурам. Такога нарабіў, што не ўратавала і выключна ааданасць асабісту кіраўніку краіны, і ўмелае, як яму падавалася, карыстанне гэтай сваёй ааданасцю ў многіх выпадках і сітуацыях, небяспечных для кар'еры. Аднак, колькі вяровачы ні віцца...

Ну, а цяперашнія начальства... Навошта было аб'ядноўваць кволенкі саўгас "Іскра" з волатам "Друццю"?

ІВАН БЯЛЫНІЦКІ.

Аб'яднаць аб'ядналі, але такое ўражанне, што іскраўцамі сказаць пра гэта забылася. Тыя дагэтуль не ведаюць, у якой гаспадарцы яны значацца, каму належыць зямля, на якой яны жывуць і корпаюцца паціху, бо назваць гэта працай не выпадае — добра, калі на дзень механізатару ў "Іскры" дастаецца якіх-небудзь 10 літраў саліркі... Не ведаюць людзі і таго, дзе знаходзяцца іх працоўныя кніжкі — у "Іскры" ці ў "Друці"; у няведанні, каму залічваецца малако з невялікай фермы, якая яшчэ цудам жыве ў былым саўгасе і трymаеца выключна на сумленні і працевітасці сваёй загадчыцы спадарыні Валянціны...

Ну, вось ад таго жыцця ў раёне калі і не памрэш, то з'едзеш. Пусцее раён, пакідаюць людзі вёскі... Хто яго ведае, можа, гэта і насаняч стабільнасць, якой так любяць пахваляцца дзяржавы СМІ і БТ? Но са знікненнем людзей знікаюць і іх проблемы, турботы, клопаты. Можа, тады начальству спакайней? Хаця навошта тады начальства, калі яму не будзе кім кіраўца?!

...А ВЫТВОРЦА — НА АБЛАСНОЙ ДОШЦЫ ГОНАРУ

З нядайняга часу ў Расію забаронена ўвозіць прадукцыю шасці вядомых прадпрыемстваў Беларусі. Аб гэтым паведаміла Федэральная служба па ветэрынарным і фітасанітарным наглядзе «Рассельгаснагляд», піша regionby.org

Асабліва «вызначылася» Гомельская вобласць.

У паведамленні «Рассельгаснагляду» падкрэсліваецца, што пры маніторынговых даследаваннях на бяспеку ў сырый сычужным цвёрдым Бярэзінскага сырапрабнага завода і ў сырый Слуцкага сырапрабнага камбіната выяўлены тэтрацыклін, у свініне замарожанай Брасцкага мясакамбіната — доксіцыклін, у малаці сухім абыстлушчаным Слуцкага сырапрабнага камбіната — тэтрацыклін і оксітэтрацыклін.

У малаці сухім абыстлушчаным адразу двух прадпрыемстваў Гомельшчыны — Калінкавіцкага і Светлагорскага малочных заводаў — выяўлены тэтрацыклін. Гэты ж антыбіётык знойдзены і ў сухім малаці Mcсіслаўскага масларобна-сырапрабнага завода.

«Рассельгаснагляд» не ўпершыню знаходзіць забароненыя рэчывы ў беларускіх харчах. Прадстаўнікі ўлад на гэты конт выказваюцца ў тым сэнсе, што расіяне, маўляю, не хочуць пускаць нашу прадукцыю на іх рынкі. А прыватнае прадпрыемства «Светлагорскі малочны завод» Гомельскі аблвыканкам нават двойчы занёс на абласную Дошку гонару.

ТЭЛЬМАН МАСЛЮКОЎ.

ПАРАДОКСЫ КАМАНДЫ ХЭНЛНА

У Швейцарыі скончыўся чэмпінат свету па хакеі, на якім трэцюю ў гісторыі перамогу атрымала каманда Расіі. У савецкі перыяд зборная СССР за 37 гадоў удзелу ў сусветных форумах становілася наймацнейшай 22 разы. У яе складзе гулялі выключна расіяне. Калі браць усе разам, то цяпер на рахунку расійскага хакея 25 такіх перамог, у канадцаў, пачынальнікаў папулярнай гульні, — 24.

НАТУЖЛІВА, АЛЕ ГОДНА

Для зборнай Беларусі, на чале якой стаіць канадзец Глен Хэнлан, мінулы турнір таксама стаў прыкметным: у трэці раз каманда патрапіла ў восьмёрку наймацнейшых у свеце. Паколькі 5—8 месцы не разыгрываюцца, па набранных пунктах беларусы засталіся на 8-м радку. Вынік вельмі годны! І ў той жа час парадаксальны: у сямі матчах наша дружына ў асноўны час выйграла толькі аднойчы — у каманды Венгрыі (3:1), якая заняла апошніяе месца. Яшчэ адна перамога — над нарвежцамі (3:2) — заваявана на выходзе пяціхвіліннага овертайма. Двойчы беларусы святкавалі перамогу па булітах, калі і асноўны, і дадатковы час не вызначаў самага моцнага. З аднолькавым лікам 2:1 былі зрынуты Славакія і Фінляндыйя. І калі славакаў нашы перамаглі з таким жа лікам, што і на чэмпіянаце свету-2006, дык вікторыя ў двубоі з Фінляндыйя стала першай за ўсе гады.

Усе тры паразы падначаленяя Хэнлану пацярпелі ў гульнях з грандамі сусветнага хакея — Канадай (1:6), Чэхіяй (0:3) і Расіяй (3:4). Заўважым, расіяне і канадцы ў выніку атрымалі золата і срэбра. Чвэрцьфінал Беларусь — Расія па якасці гульні быў, напэўна, найлепшым у выкананні нашай каманды.

З МІНІМУМУ — МАКСІМУМ

Каб убачыць моцныя і слабыя бакі нашай зборнай на мінульым чэмпіянаце, скрыстаємся лічбамі.

У сямі матчах беларусы закінулі ў вароты сапернікаў 12 шайб, і яшчэ 2 трэба дадаць за перамогі па булітах. Атрымліва-

еца 14, у сярэднім па 2 за гульню — нягуста. Аднак і прапушчана няшмат — 18, асабліва калі ўлічваць тое, што чатыры сапернікі (Канада, Фінляндыйя, Чэхія, Расія) з сямі былі фаварытамі турніру.

Амаль ва ўсіх гульнях нашы хакеісты гулялі "ад абаронаў": у шасці двубоях апаненты значна пераўыходзілі беларусаў па кідках у бок варот, у тым ліку Нарвегія і Славакія. Іх агульная розніца таксама не на нашу карысць — 174:247. Галіперы беларускай зборнай Андрэй Мезін (5 матчу) і Віталь Коваль (2) адчулі на сябе каласальную нагрузкую. Першы звычана тварыў дзівосы, як не аднойчы рабіў на папярэдніх турнірах. З 172 кідкоў Мезін адбіў 163 (94,8 %)! Ягоная гульня ўразіла дырэктарат чэмпіянату свету, які называў Андрэя найлепшым варатаром, і журналісту, якія ўключылі яго ў сімвалічную зборную турніру.

Неблагая паказчыкі і ў Ковалі: 66 адбитых кідкоў з 75 (88%).

Нагрузка, што звалілася на галкі-пераў, сведчыць аб tym, што абарона зборнай дзейнічала не лепшым чынам. І большасць форвардаў не далі нагоды для захаплення. Толькі сямёра з 13 забівалі.

Цікава парадаўнаць цяперашнія лічбы з

аналагічнымі паказчыкамі 2006 года, найбольш паспяховага для нас.

	2006	2009
Перамогі	4	4
Паразы	3	3
Шайбы	23-14	14-18
Снайперы	11	7
Месца	6	8

Як бачна, і надзеянасць абароны, і агрэсіўнасць нападнікаў трэх гады назад былі значна вышэйшымі. І тады, і цяпер вырашальным фактарам поспеху стала выбітная гульня Мезіна. У 2006-м ён таксама ўвайшоў у лік шасці лаўрэатаў турніру.

КАМАНДА ХЭНЛНА ЦІ МЕЗІНА?

Знаны хакейны статыстык і шматгадовы аўтар газеты «Прэсбі» Iгар Мартыноўскі ацэньвае дасягненні зборнай Беларусі досыць стрымана.

"Строга кажучы, задача выканана не цалкам. Каманду накіроўвалі на сёмае месца, атрымалася ж восьмае. Але вынік высокі. Галоўны факт — поспеху — звышнадзеянная гульня Мезіна, якая атрымала міжнароднае прызнанне. Не апошнюю ролю адыграў і спрыяльны для нас збег акапічнасцю, то бок удача", — кажа эксперт.

Iгар Мартыноўскі не лічыць ролю Хэнлана вызначальнай. На ягоную думку, нейкіх глабальных кроку наперад у гульні каманды не назіралася. У абароне было многа сумбуру, нашы часта памыляліся, дазваляючы сапернікам расстрэльваць свае вароты. У атаках вылучаліся тры чатыры форварды.

"Спадзяваца на тое, што мы пабудуем 40 лядовых палацаў і станем нароўні з сусветнымі лідэрамі, несур'ёзна. У Гродне лядовая арэна адкрыта ў 1991 годзе, у Віцебску, Гомелі, Магілёве, Брэсце — восем-дзесяць гадоў таму, а прадстаўнікі гэтых школ у зборнай не было і няма. Там адно выхаванцы сталічнага "Юніцтва" і Наваполацка, — перакананы хакейны аглядальнік. — Востра патрэбны адмысловыя. Інакш зноўку будзем асуджаны выкарыстоўваць не самых лепшых гульцуў з Расіі, якіх у цяперашнім складзе было сямёра".

МІХАСЬ МОШЫН.

КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ ЧЫТАЦЬ НАШУ ГАЗЕТУ Ў ІНТЕРНЕЦЕ І Ў PDF-ВЕРСII,
ЗАХОДЗЬЦЕ НА САЙТ WWW.SVABODABY.NET.

КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ АТРЫМЛІВАЦЬ PDF-ВЕРСIU ГАЗЕТЫ,
ПАВЕДАМЦЕ НАМ НА E-MAIL info@svabodaby.net ВАШ ЭЛЕКТРОННЫ АДРАС.

Заснавальнік ТАА "Тут і цяпер"

Галоўны рэдактар А. Уласаў (email: info@svabodaby.net)

Адрас г. Мінск, вул. Касцюшкі, 18

Падпісаны ў друку 21:50 13.04.09

Тыраж 299 экзэмпляраў